

Eiere av landbrukseiendom i Leirfjord

Saksnr. 10/646-1	Arkivkode V00	Saksbehandler GRI	Deres ref.	Dato 01.07.2010	Gradering
---------------------	------------------	----------------------	------------	--------------------	-----------

ORIENTERING TIL EIERE AV LANDBRUKSEIENDOM I LEIRFJORD.

Det har fra næringsorganisasjonene i landbruket vært etterlyst informasjon om endringer i lovverk m.m. som berører alle eiere av landbrukseiendom. Vi ønsker med dette å sende ut informasjon om noen av de temaene vi har fått henvendelser om.

Driveplikt på jordbruksareal

1. juli 2009 trådte det i kraft endringer i jordlova som får betydning for eiers drift av jorda. Dersom eiendommen har slikt areal, er det driveplikt på den, uansett hvor stort arealet er. Driveplikten varer gjennom hele eiertiden, fra du blir eier og til du overdrar eiendommen til noen andre. Jordbruksareal er fulldyrka jord, overflatedyrka jord og innmarksbeite.

Eieren kan velge å oppfylle driveplikten ved å leie ut jorda. Jorda må leies bort som tilleggsjord til en annen landbrukseiendom i minst 10 år av gangen. Avtalen om bortleie må være skriftlig og er uoppsigelig fra eiers side. I tillegg må den føre til driftsmessige gode løsninger.

Når avtalen er inngått, skal kommunen ha en kopi. Dette gjelder for alt areal på over 5 dekar.

Fylkesmannen i Nordland har laget en leieavtale som skal brukes. Denne kan fås ved henvendelse til kommunen. Selv om avtalen er uoppsigelig fra eiers side, kan eier heve avtalen dersom leier misligholder avtalen. Leieprisen bør være i samsvar med tilstanden på jorda og hvor mye gras den kan gi ved normal drift.

Det er viktig at tilstanden på jorda, veiene og gjerdene er gjennomgått sammen før avtalen inngås. Hvis det er behov for ny oppgrøfting, anbefales det å lage en tilleggsavtale. Et grøfteanlegg skal vare i minst 20 til 25 år med normalt vedlikehold, og de samlede kostnadene med å legge nye rør blir fort store. Hvis det er leietaker som skal stå for all grøftingen for egen regning, bør leieavtalen være 20 år for at investeringen skal kunne forsvares.

Postadresse
Leirfjord kommune
8890 Leirfjord
Telefon 75 07 40 00

Besøksadresse
Kommunehuset
Leland
Telefaks 75 07 40 01

E-postadresse
postmottak@leirfjord.kommune.no
Hjemmeside
www.leirfjord.kommune.no

Organisasjonsnr. NO 945034572 MVA
Innbet. av skatt: Bankgiro 6345.06.18227
Kommunekassen: Bankgiro 4540.05.00103

Gjerdehold mot utmarka

Få har i dag egne beitedyr og det er færre beitedyr i utmarka generelt. Det oppfattes som et stort problem for mange når dyr kommer på innmark og inn i hager. Ofte er dette dyr som har kommet gjennom utmarksgjerde et sted. Dette er også et problem for de som sender dyra sine på utmarksbeite. Dyra kjenner ikke grensene og vil vandre over større områder når det ikke er andre dyr der lenger.

Gjerdeholdet mot utmarka er en fellesskapsløsning, hvor hver enkelt grunneier har fått ansvar for sin strekning. De aller fleste landbrukseiendommene har derfor en forpliktelse i forhold til gjerde. Disse kommer fram i avtaler, bla. jordskifte og egne gjerdeskjønn. Dette er en forpliktelse som dagens eier må vite av, og forholde seg til.

Helgeland Jordskifterett i Mosjøen kan hjelpe deg med å finne ut om det finnes avtaler/plikter for din eiendom. En oppfordring fra kommunen er at alle setter seg inn i hvilke gjerdeforpliktelser de har på sin eiendom. Hvis man selv har problemer med å sette gjerdene i god nok stand, blir et alternativ å leie inn hjelp til dette.

Det er misforstått at en kan slutte å holde utmarksgjerde når det ikke lenger er dyr på egen eiendom. Det vil i så fall gå ut over alle de andre i fellesskapet. Gjeldende plikt må oppfylles før noe nytt er vedtatt. En grunneier som mener at eiendommen nå ikke har nytte av gjerdet lenger, må først få dette avklart gjennom å kreve skjønn hos jordskifteretten.

Gårdskart

I Leirfjord er det nå ca 400 landbrukseiendommer. Det har vært gjennomført en prosess med å oppdatere jordbruksarealet på alle eiendommene. Kommunen har gjennom de tidligere utsendte gårdskartene fått tilbakemelding på feil i grenser og markslag. Når det gjelder markslag, er typen ”innmarksbeite” det som er vanskeligst å vurdere. Det skal være nok innslag av beitbart gras og det må heller ikke være for mange trær før det må karakteriseres som skog. Gårdskartene skal nå være rettet opp der det er grunnlag for det. Pga tidsfrister måtte vi reise rundt på eiendommene raskest mulig, og grunneier ble derfor ikke kontaktet på forhånd. Hvis noen grunneiere opplever dette negativt, så beklager vi dette.

De nye dataene i gårdskartet gjør at jordregisteret blir oppdatert med nye arealtall. De skal legges til grunn når det søkes om produksjonstilskudd i jordbruket.

Oppdaterte gårdskart finnes nå bl.a. på internett. www.skogoglandskap.no. Endringer som eier vil ha oppdatert, meldes skriftlig til kommunen og inntegnet på kart. Kommunen er pålagt å oppdatere kartene, og meldingen fra grunneier er viktig for dokumentasjonen når kommunen foretar endringer.

Miljø/forurensning. ”Din eiendom – naboens utsikt”

Kommunen får stadig meldinger om forurensning og forsøpling rundt i kommunen. Det er velkjent at all søppeltømming på egen eller andres eiendom er forbudt. I Leirfjord skal alle husholdninger ha avtale med SHMIL/interkommunalt avfallselskap, og i tillegg finnes gjenbruksstasjon som er åpen tirsdager 12.00-18.00 hvor spesialavfall også kan leveres. Alle næringsdrivende skal ha dette i orden i sin internkontroll, på gårdsdrifta en KSL/miljøplan

som beskriver hvordan avfall håndteres og leveres. Næringsdrivende kan i tillegg gjøre avtale med Retura for henting av næringsavfall.

Selv om det er mange som strever og sliter i hverdagen, har flere livskvaliteter steget ytterligere i verdi. Rekreasjon, tilgang til, og opplevelse av fri og ren natur er blant disse. Samtidig har Helgeland blitt et populært reisemål, og naturen med en fantastisk kyst, fjorder, fjell og landbrukets kulturlandskap er det som imponerer turistene. Alle som har en velstelt landbrukseiendom er da med og bidrar til det positive inntrykket.

I første omgang er dette med forurensning et holdnings spørsmål hos hver enkelt. Utgangspunktet er en nulltoleranse, dvs ingen forurensning skal skje. I tillegg skal man opptre forebyggende, dvs man skal ha anlegg, innretninger og rutiner som hindrer at forurensning kan skje. Kommunen er pålagt å følge opp saker og meldinger som tilsier at noen bryter de reglene som er laget for fellesskapet. Pålegg om opprydding/utbedring og tvangsmulkt hvis det ikke skjer, er kommunens virkemidler. Grovere tilfeller må kommunen melde til politiet. I forhold til at alle skal feie for sin dør, må det innrømmes at kommunen også må skjerpe seg på oppfølgingen i det vi er pålagt.

Klager på lukt pga spredning av husdyrgjødsel forekommer hvert år. Spredning av husdyrgjødsel på enga er viktig for bonden som gjødsel, og må spres hvert år pga lagerkapasiteten. Den skal fortrinnsvis spres om våren når veksten i marka tar til og før siste grasslått, slik at næringsstoffene utnyttes best. I hovedsak er dette noe som må aksepteres, da det følger med et aktivt landbruk hvor viktigste produksjon er grovfor og husdyrhold. Samtidig skal også den som sprer møkka ta hensyn. Her blir man også i framtiden nødt til å leve i en balansegang, mellom hva som er ideelt og hva som lar seg gjøre i praksis.

Kampen mot hundekjeks

Hundekjeks har blitt en ugrasversting på landsbasis, men spesielt ille i Kyst-Norge. Enkelte bygder er dekt i hvitt i blomstringstida, med redusert fôr kvalitet og negativ endring av kulturlandskapet som resultat. I Leirfjord har også spredningen skutt fart. Utbredelsen kan bare stoppes hvis alle gjør en innsats. Nordland Bondelag oppfordrer bygder og grunneiere å bidra.

Mekanisk fjerning er mest aktuelt i kanter og areal som ikke er dyrket. Kjemisk bekjempelse er kun lovlig på jordbruksarealet og krever autorisasjon for bruk.

For å stoppe hundekjeksen er det viktig å hindre frøspredning. På denne tiden gjør man det ved å fjerne blomsterstandene før frømodning. Unngå å slå hele planten etter blomstring, da det bare fører til dannelse av mange avleggere og dermed større utfordringer med å bli kvitt planten. Hvis planten har blomstret, kutter og fjerner man kun blomsterstengelen.

Man vil utarme planten mest effektivt, hvis man slår den minst tre ganger. Det er viktig at man slår tidlig, når planten er i tidlig vekststadium som rosett. (kilde: Bioforsk)

Annet

Statens landbruksforvaltning, www.slf.dep.no, er et viktig nettsted på internett for å skaffe seg oppdatert informasjon som berører landbrukseiendommer og landbruksdrift. Der finnes også forskjellige skjema/søknadsskjema.

I forbindelse med utarbeidelse av landbruksplan i 2004 ble det laget et motto som skulle være ledende for framtidens utvikling av landbruket:

**”Kjærligheten til mennesket og naturen
gir grobunn for positiv verdiskapning i landbruket i Leirfjord;
et landbruk vi alle er stolte av !”**

Alle eiere av landbrukseiendom bør derfor være ambassadører for, og medvirke til at vi skal ha et aktivt landbruk i Leirfjord i framtida. Dette kan jo være noe å filosofere over, nå som Leirfjord er på sitt frodigste og flotteste. Fortsatt god sommer!

Med hilsen
Leirfjord kommune
Landbruksforvaltningen

Arne J. Grimstad Blyseth
Jordbrukssjef
Tlf.:75 07 42 09 Faks:75 07 40 01
E-post: arne.blyseth@leirfjord.kommune.no
Web: www.leirfjord.kommune.no og www.helgeland.no

PS: Husk landbruksutstillingen HORVA i Sandnessjøen, 27. – 29. august 2010.

Kopi:
Leirfjord Bondelag, 8890 LEIRFJORD
Grendeutvalgene i Leirfjord
Leirfjord produsentlag, 8890 LEIRFJORD
Leirfjord sankelag, 8890 LEIRFJORD
Leirfjord sau og geit
Leirfjord Bonde- og Småbrukarlag, 8890 LEIRFJORD
Ordfører og Rådmann, RU-sjef, her.